

HAJDÚFÖLD

1923. év április 26.

CSÜTÖRTÖK

Debrecen, V. évf. (94. sz.)

ELŐFIZETESI ÁRAK:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 400 K.
EGYES SZÁM ÁRA 20 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVARY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

Elbocsátott munkások

Irta: Mitrovics Gyula.

Nyomdavidálatunk kénytelen volt két lapszedőt elbocsátani. Lelkünk fajt értük, mikor elgondoltuk, hogy munkára képes férfiak vesztek el keresetüket és ártatlan családtagok esnek a nélkülözés, a nyomor, a koplalás és az ezek nyomában orvui felépő betegség és halál áldozatává. Fajdalmunk mellett sem tudunk el-lene cselekedni. Óriási áldozatok meghozatalával erőszakolták a Hajdúföld kiadói a lap terjedelmének növelését, majd fenntartását.

Azonban kerek egy hónap alatt a nyomdászszakszervezet, háromszor emeltette a kiadók által a nyomdabéreket: 19, 27, majd 30 százalékkal. Az újságolvasó közönség nem bírja a verseny s azért ugyanez idő alatt máig csak kétszer védekezhetek a kiadók a lap árának fölemelésével. Közönségünk máris megéreztte. Most végül nem térhetek már ki a konzekvenciák elől.

Igaz, hogy a megélhetés nehézségei is fokozódtak. Csakhogy ez általános szerencsétlenség korunknak, amelyen egyoldalú intézkedések nem segítenek. Legkevésbé pedig az osztályharc, amelynek alapján a szociáldemokrata szakszervezetek állanak. Az osztályharc még saját osztályuk számára is az újabb katasztrófát készíti elő.

Ezt az igazságot világosítja meg az elbocsátott két munkás példája. Megadtuk, mert meg kellett adnunk, a béremelést ismét. Ez pillanatra a munkában maradt szedők javára az az áremelkedések jó részét kiegyenlítették, de viszonylagos jólétüket elbocsátott munkástársaiknak és azok családjának nyomorán szerették meg. Ez csak egy eset a sok száz közül. Minden béremelés ezeknek jelent újabb koplalást. Az osztályozás saját osztályának életfeltételeit semmisíti meg. A bajokat csak az általános érdekek egyenletes szolgálata enyhítheti és szüntetheti meg. Minden osztálynak egyenletesen kell a lemondás szenvedését viselnie és minden osztálynak a másik osztály érdekének kiméltetésével kell a saját érdekét szolgálnia. Egyik osztálynak a másik kárára kiereszkedett élet-színvonala csak a köznyomort növeli. A munkabéremelések a termelést drágítják. A termelés drágulása a fogyasztást nehezíti. A fogyasztás megszűnése a termelést szünteti meg. A termelés megszűnése megsemmisíti a munkásosztályt. Ez az osztályharc kimenetele. Ezt akarják-e a munkások?

De van a képnek másik oldala is, ami munkásainkat talán már kevésbé érdekli. Az éhen pusztulás felé hajszolt fogyasztó először kultúrzsükségeitől mond le. (Ezt imo-érzik nyomdászaink is!) Azután sorban a többiek: a csinról, tiszta-

ságról, tápláló élelemről; s ezután már csak a teljes pusztulás következik, mely örvénybe rántja együtt a munkást és munkaadót. Mert egyik fél sem pusztul magában! Ezt akarják-e munkásaink? Aligha. Pedig ez a jövődő vár a győztes és legyőzött Európára. Ezoutul majd — ha a végzet utján az emberi belátás megálljt nem parancsol — már csak két osztály fog nyomorultul lézengeni az összeomlott kultúra romjai között: a kifosztott milliók és a nagyfővészek. De mind proletár lesz, mert nincsen fogyasztás és nincsen termelés.

A fák nem nőnek az égig. Szükség van az izmok és az éime megfeszített munkájának gyümölcsére, a

tőkére. De ha az létének és rendeltetésének erkölcsi alapjait veszi, önmagát semmisíti meg! Mit ér az a pénz, mely a szántóvető kezéből, a gyárak kerekai közül, a bányák méheiből mind a törzén fut össze, hogy néhány ezer nagyfővészes trezorjaiban találja meg végső otthonát? Kialszanak a kohók, összeomlanak a bányák, kiürülnek a magtárak és — mit érnek akkor a papírok?

Emberrársaink anyagi és erkölcsi kirablásának a vétke — a büntetés bármily sokáig várat is magára — végül is elsőpri magukat a bűnösöket is. Lelki újjá születésünkkel bevárjuk-e a teljes pusztulást? Hiszen áldozatai között legtöbben lesznek az artatlanok!

A Csillagbörtönből megszökött érettségizett betörő kettős gyilkossági kísérlete Debreczenben

Délelőtt a Bellegelőn, délután a Szotyori-te-lepen — Rácz Kálmán és fegyvertársa lelőt-tek két detektivet — Véres házkutatás a ta-nyapadlásom — Menekülés revolverlövésekkel a városon át — Folyik a hajszja

Rácz Kálmán, az érettségizett betörőkirály, aki a közelmúltban szökött meg a szegedi Csillagbörtönből, ahol 12 évi fegyházbüntetését töltötte, újabb büntetékkel tett koronát eddigi bűnlajstromára. Kedden délelőtt a Bellegelő 34. szám alatti tanya padlásán gyilkossági kísérletet követett el, több revolverlövést tett az államrendőrség két detektív-jére, délután pedig menekülés köz-ben a Szotyori telegen egy polgári rendőrré. Az eset részletei veteked-nek a legizgalmasabb detektívfilm-mel; két szökött fegyenc élethalál-harca az üldöző rendőrökkel. A vé-re sen izgalmas fegyverhajszáról a következőkben számol be a *Hajdú-föld* munkatársa.

Rácz Kálmán

kereskedelmi iskolai tanuló most 26 éves. Hatalmas bűnlajstroma van és hihetetlen vakmerőséggel dolgozik. Már az oláh megszállás alatt rabló-bándát alakított, oláh katonaruhában garázdálkodott. Akkor Földi detektív felismerte s le akarta tartóztatni, de a betörő revolverrel védekezett s bevette magát a Nagyerdőbe, ahol csak hajtóvadászat és formális tűz-harc után sikerült elfogni. A tör-vényszéki fogházból azonban meg-szökött; kifürészelte cellája ablaka-nak vasrácsát. Ezután bekormozott arccal járt rabolni, míg végre Kis-várdán elfogták. A törvényszék 12 évi fegyházbüntetésre ítélte. Rácz a múlt év végén megszökött a sze-gedi Csillagbörtönből egyik társával, Bogdi József fegyencel együtt s azóta különböző helyeken bujkál.

Az ezüstlopás mint nyomravezető

A debreceni rendőrség a napokban egy nagyobb ezüstlopási bűnberben

nyomozott s olyan adatok merültek fel, hogy a *lopott holmik a Bel-legelő 34. szám alatti Rácz János-féle tanyán vannak elrejtve s ugyan-ott rejtőzik az apja házánd a szö-kött fegyenc Rácz Kálmán is.*

A rendőrség ismételt Földi Mi-hály detektív csoportvezetőt küldte ki a helyszínre, akinek már Rácz Kálmánnal volt többször dolga. Földi Tóth János polgári rendőr és két rendőr kíséretében kocsi ment ki a tanyára.

A Rácz-tanyán.

Délelőtt 10 óra felé a kocsi-val behajtottak a tanya udvarára. A ta-nyán lakik az egész Rácz-család, az öreg Rácz János és a felesége s a fiai családjukkal. A detektívek érdeklődtek Rácz Kálmán után, de a családtagok azt a felvilágosítást

Mozgósítás a rendőrségen

A rendőrségen nagy konsternációt keltett a hír. Rendőrök siettek tel-jes fegyverzetben s felkaptak a Kossuth-utcai kapu előtt várakozó kocsikra. A Csapó-utcán 25 lovas rendőr vágatott lóhalálban a Had-házi-ut, illetőleg a sámsoni-ut irá-nyában. — Dr Tóth Gyula rendőr-kapitány, Szabó Gyula rendőrfoga-lmazó több rendőr kíséretében Gyar-mathy Miklós autóján robogtak ki a helyszínre.

Elsősek az autó érkezett meg. Az autóban ülők a jelentés nyomán abban a hitben voltak, hogy a fe-gyencnek még mindig a padlásom rejtőznek, annál is inkább, mert az ott hagyott rendőrök azt jelentették, hogy senki sem távozott még a padlásról.

Ezért beizentek, hogy adják meg magukat s ne lövöldözzenek. Azou-

adták, hogy semmit sem tudnak róla. A detektívek először a szobákban végeztek kisebb házkutatást, szekré-nyeket kinyitattak, ágyak alá be-néztek, de sehol semmi nyom. Ez-után a padlásra akartak menni.

A halálpadlás

A detektíveket a Rácz-fűnk vezet-ték. Elől ment Rácz Dezső, utána Földi és Tóth polgári rendőr s ismét egy Rácz-fiu. Amint a pad szűk lép-csőjén felértek, hirtelen több lövés dördült el. Körülbelül 10 lövés tör-tént. A golyók majdnem mindegyike talált; Tóthot három lövés érte a lábán, gyomrán és mellén, míg Földi valamivel könnyebben sérült meg és nem veszette el eszméletét. Földi a lövések irányába tekintett s a ké-mény megett felismerte Rácz Kál-mánt, aki egy másik emberrel feküdt ott. Mindkettőnek revolver volt a kezében.

— Tedd le a revolvért és add meg magad! kiáltotta a megsebesült Földi detektív. Újabb lövés volt a felelet, majd Rácz rákiáltott a detektívekre:

— *Menjétek le s akkor nem lö-vünk többet!* Földi ekkor a két rendőrről kiáltott, akik a kocsi mel-lott maradtak, majd lassan lovan-szorogtak a padlásról. A padlásbe-járatnál Tóth elvesztette az eszmé-letét, a rendőrök s a kisebbik Rácz-fiu segítségével, aki képmutatón még sajnálkozni kezdett, pokrócba takarták Tóthot és Földit s kocsi-ra tették s behajtottak a városba, hogy orvosi segélyben részesítsék a meg-sebesült detektíveket.

Az egyik rendőr azonban a hely-színén maradt s a padfeljáró köze-lében tartózkodott.

A súlyosan sérült Földi detektív, bár alig állt a lábán, tovább intéz-kedett. Amint a városba értek, tele-fonon értesítette a rendőrséget. A Simonyi-uton a sebesülteket szállító kocsi összetalálkozott Gyarmathy Miklós autójával. A detektíveket átmenték a gépkocsiba s azon szal-lították az egyetemi külső klinikai telepre.

ban kiderült, hogy Rácz Kálmán és társa időközben megszöktek a padlásról,

valószínűleg még akkor, amikor a rendőrök a padlásról letámolygó de-tektíveket a kocsi-ny, ahogy be-kötötték.

Hajszja a gyilkosok után

A rendőrség emberei ezután szé-leskörű nyomozást indítottak meg Rácz Kálmán és társa kézrekeríté-sére. Több rendőr és detektív a padlást kutatta fel alaposan, míg a lovasrendőrök a környékbeli erdő-ket, Nagyerdőt, Apafőjót, vetéseket nézték fel. Csakhamar a sámsoni csendőrség is bekapcsolódott a hajszába. Huszonöt lovas és 25 gyalogos rendőr, több csendőr vett részt az idegőző hajszában, de pe-zitív eredmény nélkül.

A rendőrök eközben a házbélieket is vallatára fogták. Az egész familia, családtagok, épen úgy, mint a cselédek egyöntetűen azt állítják, hogy semmit sem tudtak arról, hogy Rácz Kálmán a padláson rejtőzött. Ez az állítás azonban valótlanság, maguk a tények cáfolják meg. A rendőrség a nyomós gyanúkok alapján őrizetbe vette az egész Rácz családot és pedig az öreg Rácz Jánost és feleségét, Rácz Kálmán szüleit, továbbá Rácz Istvánt, Antalt, Dezsőt, Béliát, Rácz Kálmán testvéreit, azután a házban lakó Galla Máriát, a cselédet s három gombaszedő gyermeket, akik állítólag látták a menekülő Ráczot. Kihallgatásuk az egész délután tartott.

Az Anguszta-szanatóriumban

Földit és Tothot az Anguszta-szanatóriumban ápolják. Tóth állapota életveszélyes, a karján és gyomrán sérült meg, míg Földi a karján, agyékán. Többi sebesülése szintén súlyos, de az orvosok véleménye szerint minden nagyobb következmény nélkül felgyógyul.

A helyszínen

(A Hajdúföld kiküldött munkatársától.)

A Hajdúföld munkatársa a délután folyamán kocsin kiment a helyszínre Bellegelő 34. szám alá. A Viimos császár kaszárnya körül, a Hadházi-úton már a véres esemény részleteit tárgyalják az emberek.

A Hadházi ut után már a környékbeliek mutogatják meg az utat. — *Az a szép barna tanya az, ahol a sok diófa van* — mutogatják. A legszebb tanya a környéken.

Csakugyan, Ráczék tanyája a legszebb a közelben. Nem a sajátjuk, bérlik a tanyát a hozzávaló 48 hold földdel együtt. A tanya most kihalt, elhagyatott, pár asszony, gyermek maradt ott, akik az állatokat gondozzák. Az öreg Ráczné betegesen fekszik az egyik közeli tanyán, megviselte a délelőtti izgalmas esemény.

A padfölgéren előtt vérmomok, vérnyomok a padláson is, ahol a lövöldözés történt. A padláson nagy rendetlenség, hagyma, napraforgó kiterítve, amott gyaluforgács, egy törtlábú szék, régi levelek. Az egyik helyen több eldobott cigarettavég, itt tanyáztak a szökött fegyverek. A legjobb helyet választották ki, a kézmény megett biztos fedezékben voltak, közvetlenül a padlásablak mellett, ahonnan az egész környéket áttekinthették s olyan helyen, ahol egy ember feltarthatta a bejövőköt. A padlás homályos, sötét, az egyik sarokban gyaluforgács, itt aludtak Rácz Kálmán és társa. A kerítés mellett tisztán kivehető lábnyomok, hol menekültek el. A házbéliek nem szívesen válaszoltak.

Nem tudunk semmit, nem tudunk semmit — mondogatják. Gyanakodnak, óvatosan felelgetnek. Két lovas csendőr tűnik fel a látóhatáron, majd betérnek a tanyára.

Bár csak itt maradnánk — mondja az egyik házbéli cseléd — mert hátha visszajön az éjjel Rácz Kálmán, a betörő király...

Revolveres merénylet a Szotyori telepen át

Éjjel 11 órákor jelenti a Hajdúföld munkatársa: Rácz Kálmán ügyében szenzáció fordulat történt. A mindenre elszánt két fegyver másodízben is revolverrel támadt egy polgári rendőrnek, aki elakarta őket fogni.

A rendőrség egy lopásból kifolyólag már egy éjszakán át megfigyelés alatt tartotta Rácz Kálmán társának, Bagdi József szökött fegyvernek Szotyori telepi lakását.

Rácz Kálmán és Bagdi a bellegelői véres lövöldözés után

hihetetlen vakmerőséggel bejöttek az erdőn keresztül a városba s az üldözők elől a Szotyori-telepre menekültek,

ahol Bagdinak a lakása (vagy Bagdiék háza előtt az odaállított polgári rendőr észrevette a két fegyverest s rájuk kiáltott:

— A törvény nevében adják meg magukat — s az egyiknek megfogta a karját.

Rácz Kálmán erre kirántotta revolverét, Bagdi szintén s több lövést tettek a polgári rendőrré, majd meneküléshez láttak. A rendőr utánuk futott. A menekülés iránya a Szotyori-telep, Tóczós-kert volt,

majd, mint megállapítást nyert, az Ebes, Szerep felé futottak. A rendőrség automobilon, kocsin folytatja az üldözést.

Lovasrendőrök cirkálnak az egész környéken és elzárták mind nfelé az utakat. A rendőrség véleménye az, hogy most már nem szabadulhatnak ki az üldözők gyűrűjéből.

Bagdi személyleírása a következő: 27 éves, 162 cm magas, sötétszürke kalap, hosszú barna felbító, barna pantalló van rajta, míg Rácz Kálmán 26 éves, 168 cm. magas, sárga cipőt, kamasuit, fekete ruhát visel.

Az egyetemi klinikáról nyert értesülésünk szerint Tóth állapotja változatlanul súlyos, míg Földi javult.

Csehország fentartja a represszáliákat

Kiküldték a hat tagú vegyes bizottságot — Benes beszámolója a cseh külügyi bizottságban

Budapest, ápr. 25. A magyar-cseh határesemények ügyében a cseh kormány elfogadta a magyar kormányt az azt a javaslatát, hogy a való tényállást egy magyar és cseh részről kiküldendő vegyes bizottság alapítsa meg. E megállapodás értelmében már legközelebb

kiszáll a helyszínen egy, három magyar és három cseh tagból álló bizottság.

Mint hogy a cseh kormány a bizottság kiküldéséhez való hozzájárulás ellenére a határzárta, valamint a kiutasításokra vonatkozó előzetes megtorló intézkedéseket fenntartotta, a magyar kormány azt a felszólítást intézte a cseh kormányhoz, hogy a bizottság kiküldésére való tekintettel szüntesse meg ezeket a megtorló intézkedéseket.

Prága, április 25. A külügyi bizottság mai ülésén Benes külügyminiszter hosszabb beszédben foglalkozott a magyar-cseh határcsúszással.

A bizottság a jelentést elfogadta. — Két év óta — mondotta —

több ízben fordultak elő ilyen incidensek. Ezek kétfélék: egyrészt gyanús elemeknek cseh területre való betörése rablási célból, másrészt azonban súlyosabb jellegűek és határmenti járőreinket érték.

— Minden egyes incidens után jegyzéket küldtünk a magyar kormánynak, amelytől rendszeren azt a választ kaptuk, hogy

az esetet a cseh járőrök provokálták.

A cseh kormány kész ezeket az ügyeket józan és barátságos módon megoldani, azonban szükséges, hogy egy ártatlan ember megöléséért elégtételt kapjunk.

— Kineveztük a közös bizottság tagjait, azonban csak a bizottság munkájának befejezése után lehet szó a megtorló rendszabályok megszüntetéséről.

Benes végül tiltakozott Daruváry külügyminiszter ama kijelentése ellen, hogy Csehország Magyarországot a külföld előtt be akarja feketíteni s hangoztatta a kölcsönös jó viszony és szomszédosság szükségességét.

Otromba botrányt provokált a vörös-radikális ellenzék a nemzetgyűlésen

Véget ért a mezőgazdasági munkástörvény vitája Interpellációk napja

A nemzetgyűlés mai ülését Szci-tovszky Béla elnök fél 11 óra után nyitotta meg.

Az interpellációs könyv felolvasása után Klárik Ferenc személyes kérdésben szólal fel. A tegnapi ülésen Bogya János feléje kiáltotta: *Hazudik, gazember.* A maga igazolására felolvassa a Bogya és Drózdly közt lefolyt ismeretes incidens jegyzőkönyvét. *Bogyának* egy közbeszólására

a vörös baloldalon kitör a botrány.

Batitz Gyula és Reizinger Ferenc magukból kikelve ordítják Bogya felé:

— Ha sokat beszél, összeverjük! Bogyát a szociáldemokraták a legerősebb kifejezésekkel árasztják el. Bogyá felugrik helyéről és indulatosan a szociáldemokraták felé tart. Pakols József az utolsó pillanatban fogja le és vezeti vissza helyére.

A szociáldemokraták erre ismét Bogya felé kiabálnak:

— Ha bolond, vitessék a bolondok házába!

Bogya: Pizsok banda!

A vörösek kórusban árasztják el becsületsértő kifejezésekkel.

Az elnök közben felfüggeszti,

majd újra megnyitja az ülést. Kéri a képviselőket, hogy felszólalásaikban és viselkedésükben legyenek tekintettel a helyre és az ország súlyos helyzetére.

Az ország a nemzetgyűléstől komoly munkát vár.

Bogya János személyes kérdésben szólalva fel kijelenti, hogy eddigi magatartása ellenére kénytelen Klárik Ferenc felszólalása miatt ügyét a nemzetgyűlés előtt szöve tenni. Ő az ügyet lovagias utra terelte. Provokáltatta Drózdlyt, Nagy Ernőt és Huszár Károlyt. Mindezek bocsánatot kértek tőle.

Drózdly szokása szerint szintén személyes kérdésben kér szót. Felszólalásának kvalifikálhatatlan hangja miatt az elnök előbb rendreutasítja, majd egy újabb sértő aposztrófálásért megvonja tőle a szót.

Az ellenzék szította méltatlan botrány után áttérnek a

mezőgazdasági munkabérekéről

szóló törvényjavaslat tárgyalására. Varczak János: Nem kéti, hogy a kisczudák a földmives szegények érdekeiért harcolnak, azonban a törvényjavaslatl nem ért egyet és nem fogadja el.

Több felszólaló nincsen, elnök a vitát bezárja.

Szilágyi Lajos félreértett szavaiknak helyreigazítására kér szót. Nem tudta, hogy az adományok egyesre kifejezetten a középosztály és diákság segélyezésére folyt be. A Kormányzó személyét nem vonta a vitába.

Ezután a Ház elfogadta az elnök napirendi javaslatát, majd

Áttérnek az interpellációkra.

Szabó József helyteleníti a lakásrendelet életbeletetését és különösen a kincstári haszonrészeseles ellen tiltakozik. Interpellációjában kéri a pénzügyminisztert, hogy a lakásépítés előmozdításáról szóló törvényjavaslatot küldje vissza a közgazgatási és pénzügyi bizottságnak korrigálás céljából.

Janka Károly a burgonya készletek értékesítése tárgyában terjeszt interpellációt a földmivelésügyi miniszterhez. Helyeselné, ha a burgonya felesleget ipari célokra használnák fel.

Horváth Zoltán interpellációjában azt állítja, hogy félegyházai népgyűlését 15 főnyi csoport zavarta szét. Kéri a rendőrtisztviselőket ellen a fegyelmi eljárás megindítását.

Csontos Imre: Mindig szidják a kisczudákat, különösen azzal vádolják, hogy ők drágítják a búzát, pedig a hiba ott van, hogy egyes egyének saját gazdaságuk részére nagyban összevásárolják a búzát. Kárcagon előfordult konkrét esetekből kifolyólag intézkedést kér a közéletmezési és pénzügyminisztertől.

Ezután az ülés háromnegyed 3 órákor véget ért.

Az ébredők zászlóbontása Nyirbátorban

A hódító kazárfaj előnyomulásával egyik diadalmas állomásán, Nyirbátorban ébredt fel a folyton tért vezető magyarság öntudata s Rákóczi Béla tanár önzelen és fáradhatatlan munkájától előkészítetten alakult meg népgyűlés keretében a nyirbátori EME főcsoportja.

A népgyűlésre, amely a Nagyvendégli udvarán folyt le, imponans, sok ezer főnyi tömeg jelenlétében leutaztak a budapesti központ részéről Kiss Menyhért nemzetgyűlési képviselő, Budaváry László volt nemzetgyűlési képviselő és dr. Dániel Sándor az EME nemzetvédelmi főosztályának központi vezetője. Megjelentek rajtuk kívül mintegy 35 kocsiival az egész Nyírség ébredő egyesületeinek képviselői is. A gyűlést dr. Gergelyffy Dezső nyitotta meg, utána Neterda Modest beszélt, majd Kiss Menyhért ért mély hatást a földbirtokreformról tartott fejtegetéseivel. Budaváry László izzó szavai után még Borbély Gyula szólalt fel, mire Nyirbátor magyarsága nagy lelkesedéssel mondotta ki a helyi EME csoport megalakulását.

Az új ébredő egyesületbe azonnal több száz tag, a gazdatiszadalom színe-java belépett, elnökül dr. Gergelyffy Dezsőt választották meg. Este a Nagyvendéglióban társasvácsora volt, amelyen Derssy járásbíró és Bujanovszky rendőrőrnök s mások mondtak hazafiságtól lelkes felköszöntőket arra az alakulásra, amely hivatva lesz a Nyírség galiciái levegőjében új erőt és új öntudatot vinni a kazar hódítással szemben végtelenül álló nyírségi magyarságba.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában, Hiszek egy isteni örök igazságban, Hiszek Magyarország feltámadásában. Amen.

Négy keserű esztendő

pergett le azóta, hogy a székely hadosztály hősi eposza véget ért. A székely havasok szívós fiainak, Erdély magyar ifjúságának hullt ki kezéből az országot oltalmazó fegyver s a magyar hadsereg utolsó hősi katonái megindultak mártírúton Brassó kazamatái, Fogaras, Craiova oláh rabtáborai felé. Négy éve már, hogy Csaba vezér mellő unokái éhezve, fásva, rongyos ruhában utólszor fogták kemény markukban a fegyvert végső, dacos ellenállásra s állották az oldh „hódítók” tömegeinek új meg új rohamát. Egész Erdély a Csucsánál dörgő ágyuk moraját figyelte. Elhalt a hang és mintha elhalt volna ezzel a leszakított magyarság sive dobbandása is. A megszállott ország sötét gyászában a fegyverrel ellátott ellobbant az utolsó reménység is s akik ádáz fajgyűlölettel éheztek, hátbatámadták az utolsó magyar bástyát: a szabadkőmives pacifizmus s édes gyermeke, a vörös rémuralom urra lettek, — mit bánták azt, hogy most már reménytelenül csak Csonkaország felett.

A négy keserű esztendő minden nyomora ekkor szakadt ránk.

Csonkaország magyarságának sosem szabad felednie a székely fegyverletelt tanúságait. Mert ebben az összeomlásban bűnös volt a forradalom megmetyelző pacifizmusa, bűnös a vörös faji terror, de bűnös volt az a konok, szüklátkörű felfogás és propaganda is, amely a lokálpatriotizmus kicsinyes szűklátásával, helyiérdekű politikai hatalomért még most is elválasztó éket ver egy magyar város és az ország magyarsága közé.

A székely hadosztály ezért bukott el. S vele bukott Magyarország integritása is. S nemcsak e négy esztendő múltán, de mindörökké emlékeznie kell minden magyarnak erre a székely fiúk adta nemes példára, akik nem szülkebb hazájukat: a székely székeket, nem Erdély vármegyéit, de a magyar sítót oltalmazták végső lehelletig.

Antiszemita tüntetés Temesvárott

(A Hajdúföld temesvári tudósítójától.) Nagyarányu zsidóellenes tüntetések folytak a hétfőn és kedden este Temesváron. A zavargások a színháznál kezdődtek, ahol most egy zsidó szintársulat tart előadásokat. Hétfőn este még aránylag csöndben folyt le a tüntetés, amennyiben néhány diák csak közbeszólásokkal zavarta meg az előadást, mire a kivonult rendőrség csakhamar szétoszlatta a diákokat.

Kedden este már súlyosabb zavargásokká fajult a diákok tüntetése. Este nyolc órakor a zsidó színház újból előadást tartott, amikor a második felvonásnál kilenc diák rendes belepöccseléssel bement a színházba, ott elhelyezkedtek, majd később kénhidrogént öntöttek szét.

Ezalatt a kívül álló nagyobb diáktömeg elvágta a villamos vezetőket, mire a színházban támadt nagy sötétségben a közönség fejét vesztve rohant a kijáratok felé. Itt az utcán álló diáktömeg botokkal felfegyverkezve fogadta a közönséget és „Halál a zsidóknak!” kiáltással alaposan elverték a színházból jövő embereket.

Az újabb zavargásokról közben valaki értesítette a rendőrséget, mire nagyobb számu karhatalom jelent meg, körülfogták a diákokat és mindnyájukat előállították a rendőrségre. Masnap az előállítottakat kihallgatták, majd mindnyájukat szabadon engedték.

Debrecen ismét házilag akarja kezelni erdőit

Panaszok az állami erdőhivatal működése ellen

Debrecen város a földmivelésügyi miniszter rendeletére még régebben szerződést kötött az állammal, hogy erdőgazdaságának kezelését állami erdőhivatalra bizza, mint ahogy azt Szeged és Szabadka is tették. Az állami erdőhivatal végezte a fakitermelés ügyét, míg a város a napszámosok fizetésének, a fa kiadásának és a pénz kezelésének ügyét az erdőgazdasági hivatalra bízta, amelynek szervezetéről alkotott szabályrendeletet felküldötte jóváhagyás végett a belügyminiszteriumhoz.

A belügyminiszter azonban a földmivelésügyi miniszter javaslatára a szabályrendeletet nem hagyta jóvá, hanem utasította a várost, hogy az erdőgazdasági hivatalt oszlassa fel és a hivatal által kezelt ügyeket adja át az állami erdőhivatalnak.

A jog- és pénzügyi bizottság szerdán délután tartott ülésében foglal-

kozott az ügyel és kimondotta: hogy javasolni fogja a közgyűlésnek: felterjesztésben válaszoljon a belügyminiszternek, amelyben fejtsse ki, hogy nemcsak hogy az új teendőket nem hajlandó az állami erdőhivatalnak átadni, hanem kész az eddig átadott teendőket is házi kezelésbe visszavenni.

Mindamellé, mivel az erdőhivatal munkája lényegesen megfogott, javasolja a bizottság, utasítsa a közgyűlés a tanácsot, hogy a hivatal feloszlására tegye meg a szükséges intézkedéseket.

A bizottság ülésén igen sok panasz hangzott el az állami erdőhivatal eddigi működése ellen s ezért a jog- és pénzügyi bizottság javasolja a közgyűlésnek, hogy az erdőügy megvizsgálására bizottságot küldjön ki, amely 30 nap alatt tegyen jelentést az ügyek állásáról.

Zsidó-liberális-szabadkőmives előretörés a mérnök- és építészegyesületben

A tisztújítás háttéréből — Új tagokat csak közgyűlés után vesznek fel

Vasárnap volt a debreceni mérnök- és építész egyesület közgyűlése. Szürke, száraz hírek jelentették a közgyűlés eredményét; az elnök újracséll Géza városi főmérnök lett, az új tisztikar ismét a liberális, zsidó, szabadkőmives hívek sorából került ki. A tisztújító közgyűlésnek, a mérnök egyesületben megindult erjedési folyamatnak s a szabadkőmives Aczéll szárny ideiglenes győzelmének érdemes előzményei vannak, amelyek jellemzően világítják meg a zsidó-liberális oldal harcmodorát.

A tisztújító közgyűlés előtt

A mérnök egyesület a háboru óta vegetált; a háboru, forradalmak, oláh megszállás óta immár három év telt el, de a mérnök egyesület vezetősége semmit sem tett; mindaddig, míg a keresztényen, nemzeti alapon álló mérnökök szervezkedni nem kezdtek s erélyesebb fellépésre készültek. Ilyen előzmények után tartották meg a tisztújító közgyűlést. Az ellenzék Jármy Tamást akarta az elnöki székbe ültetni, míg a zsidó szabadkőmives szárny Aczél mellett tört lándzsát.

Az első erőpróba

A tisztújító közgyűlésen az első erőpróba tisztázta az erőviszonyokat. A nyílt szavazásnál, — hogy vajjon már most megtartsák-e a tisztújítást vagy nem, Aczél mellett szavaztak 17-en, ellene 14-en. Így a tisztújítást megtartották. Az Aczél-táborban voltak a városi tisztviselők és vállalkozók, míg ellene általában a köz-tisztviselők. Aczél mellett szavazott következetesen Berger József (zsidó), Ritter Ignác (zsidó), Weismann Jakab (zsidó), épen úgy, mint Rouch Árpád, Sebestyén Lajos s több szabadkőmives.

Egy kis kortesfogás

A mérnök- és építész egyesületben még igen sok mérnök és építész nem foglal helyet. A közgyűlés előtt közel

20 mérnök jelentkezett felvételre. A felvétel azonban nem ment gyorsan, nem tartottak választmányi ülést a régiak, nehogy fel kellessen venni az újakat: a husz új mérnököt és építészt. Nem volt a felvétel sürgős, mert a husz új tag között egyetlen egy sem volt Aczél Géza táborából való. S a tisztújító közgyűlés után, amikor 16 szavazattal 14 ellen újracséllt és vezérkarát választották meg három évre, rögtön szerdán választmányi ülést tartottak és most már hirtelenében semmi akadály sem volt a husz új, Aczél-ellenes mérnök felvételének.

Az új tisztikarban — ez is jellemző érdekességek közé tartozik, — a városi mérnökök és vállalkozók viszik a főszerepet, míg a vasuti mérnökök és köztisztviselők hatalmas táborát csak két ember képviseli.

Megtámadják a választást

Mint a Hajdúföld értesül, a tisztújító közgyűlés eredményét meg fogják peticionálni; sem a debreceni mérnökök és építészek, sem a budapesti központ, amely eleddig sem volt megelégedve Aczél főmérnök szereplésével s igazoló eljárásra is szólította fel, — nem nézik jó szemmel a zsidó-liberális szabadkőmives előretörést.

A tisztújító közgyűlésen egy kis humor is volt; Aczél Géza megköszönte a bizalmat, mind a 16 embernek, aki szavazott. Az ellene szavazó 14-nek elfelejtette megköszönni.

Egy táborban a keresztényen mérnökök és építészek

A mérnök- és építész-egyesületben történt zsidó-liberális, szabadkőmives előretöréstől függetlenül a debreceni keresztényen, nemzeti alapon álló mérnökök és építészek is tömörültek és szerdán délután a vármegyeház hástermében megalakítják

a Magyar Mérnökök és Építészek Nemzeti Szövetségének debreceni osztályát. A mérnökök és építészek hatalmas számban jelentek meg. A gyűlést Uharik Béla udvari tanácsos, ny. államvasuti üzletvezető nyitotta meg, mint korolnök. A választásnál elnök lett egyhangulag Jármy Tamás min. osztálytanácsos, alelnök Korbélyi József kormányfőtanácsos, jegyző Simonffy Miklós posta- és távirádmérnök. A működő bizottság tagjai: Egyedi Andor posta- és távirádatanácsos, Kabay György államvasuti főfelügyelő, Puskás Kálmán műszaki tanácsos, Szabó József min. tanácsos, Tichy Antal máv. felügyelő, Wittschen Emil vasuti felügyelő.

A választás eredményének kihirdetése után Uharik Béla üdvözlő szavaira Jármy Tamás mondott lelkes beszédet. Megköszönte a bizalmat, majd vázolta a Szövetség programját: küzdeni a magyar, nemzeti alapon álló közgazdaság fejlesztéséért és a mérnökök és építészek hazafias szellemét ápolni.

Jármy Tamás után Korbélyi József mondott határos beszédet.

Az alakuló gyűlés után az új tisztikar tartotta meg első értekezletét. Április 28-án lesz Budapesten a szövetség országos közgyűlése, amelyen számosan vesznek részt Debrecenből is.

HÍREK

1923 április 26. (Csütörtök)

Prof.: Marcell. Kath.: Ervin.

Időjárás: Hazánkban az esőzés még tovább tartott. Az eső mennyisége a Dunántul 10—12 milliméter között volt. Az eső az Alföldön kevesebb mennyiségű. A hőmérséklet általában súlyos.

Időjárás: Tulnyomán száraz és egyelőre még hűvös idő várható, később lassú hőemelkedéssel.

Apolló: Halálkerék.
Uránia: Kain leánya.
Vigszínház: Kolombus Kristóf.
A református tanítók irodalmi bizottságának ülése Egyháztér 7. alatt délután fél 6 órakor.
Irjanné Bognár Matild dalestélye este 8 órakor a Zened-ben.
Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kigyó, Arany Egyszaru, II. Rákóczi, Nádor, Csokonai, Remény.

— **A Kormányzó dunántúli szemle-utja.** Budapestről jelentik: Horthy Miklós kormányzó ma este 10 óra 10 perckor a nyugati pályaudvarról vidéki szemleutra indult, amelynek során Pécs, Tolna, Baja, Kaposvár és Nagykanizsa városokat látogatja meg. — A Kormányzó kíséretében utaznak Dengl Gusztáv vezérkariz ezredes, a katonai iroda főnöke, Ambrózy Gyula gróf kabinetirodai tanácsos, Magasházy László őrnagy, első szárnysegéd, Koós Gyula százados, Hardy Kálmán sorhajóhadnagy szárnysegéd, Gergey György alvezredes, a testőrség parancsnoka, Szím Lőrinc főhadnagy, a katonai iroda főnökének segédtisztje, Nagy Pál gyalogsági tábornok a honvédség főparancsnoka szárnysegédével. A MÁV részéről Horánszky Gyula forgalmi igazgató kísérte a Kormányzó vonatát.

— **A Jogászszakosztály kulturálisja.** A Jogászszakosztály igen nagy és komoly érdeklődés mellett lefolyt megnyitóját után szombaton, április 28-án délután 6 órakor a Kölegium 2. számú jogi teremében tartja meg előadás-ciklusának második előadását. Ez alkalommal Pengrácz Elemér IV. évi joghallgató a szociológia köréből „Marx Kommunista kiáltványának szakszerű értelmezése és bírálata” címmel fog előadást tartani. A harmadik előadás május 5-én lesz, amikor Neuhäuser József Béja ismerteti a nemzetközi jog háború után beállt változásait.

Dr REX-féle EUCALYPTUS FOGSZAPPAN DOBOZBAN

Jól habzó kellemes ízű higiénikus készítmény a fogakat fehéríti és konzerválja.

Rapható: Drogueriákban és Illatszertárakban.

A városi gazdasági ügyosztály értesíti az érdekelt gazdaközönseget, hogy a cífragulyába újabb jelentések beérkezését a városi számvétség elvárja. Ujabb intézkedés szerint cífragulyába a gazda teheneinek felelőssége kerül.

Negyvenkilenc millióval szaporított az oláhországi bankjegyforgalom. A „Hajdúföld” kolozsvári adóosztály jelentése: A Banca Nationala legutolsó kimutatása szerint a bankjegyforgalom egy hét alatt 15 milliárd 420 millió lejről 15 milliárd 469 millióra emelkedett.

Elhunyt uriaszony. Moldovai Stojanov Ivan né szül. gálfalvi Dombya, volt cs. és kir. őrnagy özvegye, akitől április 23-án meghalt. Tünetese ugyanott folyt le apr. 25-én. A betegsége alatt állott matrónát székeskőrű előkelő rokonság gyászolja, közöltük a debreceni vegyesdandárparancsnokságnál beosztott Stojanov Mihály huszárkapitány, aki az elhunytban édesanyját veszítette el.

Uj perzsaszőnyegszövő tanfolyam kezdődik hetén délután 3 órakor. Beiratkozni lehet délután 3 óráig este 7-ig Uránia szünetes helyiségében.

Közkívánatra Vénusz kisasszony éneklőfilm ma az Urániában.

Bérmegzalom színházi előadás közben. A Hajdúföld kassai tudósítója jelentése: Prága látványosságá közé tartozott az Oresteia-színház ókori attrakciója. A nagy költséggel s több száz szereplő részvételével előadott darabokat eleinte állandóan nagy közönség látogatta, utóbbi időben azonban megcsappant az érdeklődés s a színház előadásai deficittel végződtek. Az általános elégedetlenséget hétfőn nyílt botrány követte, amennyiben a 200 tagból álló statisztaszemélyzet előadás közben zajongani kezdett s követelték fizetésük felemelését. Az előadásokat a színház igazgatója beszüntette, a lavina gördülését azonban ez nem akadályozta meg, mert a statiszták, akik még áprilisi fizetésüket sem kapták meg, feljelentették az igazgatót csalás miatt.

Közkívánatra Vénusz kisasszony éneklőfilm ma az Urániában.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Csütörtök C) bérlet: Az új rokon.
Péntek D) bérlet: Az új rokon.
Szombat délután: Aranymadár.
Este: Waldbauer—Kerpely vonós-együttes.
Vasárnap délután: „Bolond Istók”
Este: Sárga csikó.

Az új rokon

Csathó Kálmán vigjátéka. Bemutatta a Csokonai-színház 1923. április 24-én. A vigjátéknak az erkölcsi kritika az igazi tartalma, a könyörtelen pörvénre vetkőztetés és a dolgok mélyére látó szellemnek az a merész lendülete, amivel át tudja magát vetni az élet szakadékaiban. Csathó Kálmán kétségkívül sok kvalitást mutatott már eddig is ehhez a magasrendű művészethez; finom írásaiban kiméletesen és óvatossággal vigyázatossgal, elnéző humorral inkább, mint a dezillúzió keserűségével, de mindig föl tudja hozni a formák korrektségét alól a lappangó botrány rejtett remegését. Ha másként nem is,

legalább egy-egy meglepő grimaszban, frappáns erővel elcsattanó fordulatban s ez annál érdekesebb, mert Csathó Kálmán értéke nem ebben, a vonalvezetés biztonságában van, hanem egy bizonyos mértékig ettől elütő jellegzetességben.

Erős és plasztikus milióket tud teremteni Csathó Kálmán halkszavú, enyhén melancholikus regényeiben, kevés vonallal, sok szinnel és tökéletes hangulattal és erős és plasztikus milióbe kerül be Az új rokon Blanchea is. Csak kevés olyan töretlen hangulatu jelenet állítottak még a magyar színpadra, mint az első és második felvonásban egyetlen Csathó Kálmán négy bájos öreg dáma együttesével, kávéskanálak csöndes csörgése és kötötök lagy zizegése között s ha egyéb értéke nem volna is a vigjátéknak, ez a két jelenet eltörölhetetlenül megmarad az emlékezetben. Néhány percig tartanak ezek a jelenetek csupán, de ritka tisztasággal, finoman és plasztikus aláhúzással jellemzőek egy egész kedves társadalmi rétegre s egy egész kedves korszak levedula illatával vannak telítve.

Mindaz, aminek távlatát ez a két jelenet adja meg: a szélesebb perspektíva hiányában szenvedő élet, a jó és gyengeségük ellenére is szeretetre méltó emberek mozgatója már kevésbé életheven és Blanche fölénye is mondva csinált, amint hogy egy kissé inaszakadt az egész darab. Mérőfogó nem igen van, mert hiszen filozófiája veszedelmesen optimisztikus, derűs figurákban és elmésen konstruált jelenetekben azonban nem szűkölködik s eszközei, ha sokszor hüvösek is, nagyon szordinosak és elegáns, fesztelen természetességük.

A bemutatón ismét kiderült, hogy a Csokonai-színházak nincs vizitálékgyűjtése. A Kardoss-rezim előző esztendeiben biztos együttes biztos stílussal — a régi Vigszínház hagyományával — vitte sikerre a vigjátékokat. Az idén bizonytalan a stílus: sem a halk szalontónus nincs meg, sem a pergő gyorsaság, együttesről pedig ott nem lehet szó, ahol a deklamatorius színjátszás képviselőitől még a történelmi fejlődés egész sorozata van összekeveredve. Erdődi Lili sok finom hangot és szint talált s értelmes is, de nem az az egyéniség, aki a hideg vízbe dugott izzó acél sístergésével tudná fasciálni a színpadot és a nézőtér, Halassy né éles gerincadó képessége, közvetlen humora s László kedélyes egyszerűsége most is kiválik. Csapó Mária szimpatikusan szerény s van néhány finom hangsúlya, Rólkó figurája részletekben tulzott, Rajz nem nyugateurópai, még kevésbé karakterisztikus és beszéde minden plaszticitás nélküli; Püspöky Rózi és Sötét epizódalakjai jók. (b)

Színházak és mozgoszínházak közleményei:

Délutáni előadások. Szombaton Aranymadár vasárnap Bolond Istók mérsékelt árakkal!
Az új rokon. Vigjáték szenzáció! Okvetlenül nézze meg!
Jövő héten Cserebere operett bemutatóját Waldbauer—Kerpely világhírű vonós-együttes hengeresen szombaton a színházban!
Timár Ilka legújabb szerepe a Cserebereben.

Vigszínház mozgóban Kolumbusz Kristóf (Amerika felfedezése) 6 felvonásban. Az első

hatalmas történelmi filmrémek, melyet a németek hazánkban készítettek.

Közkívánatra Vénusz kisasszony éneklőfilm, 2 alkalommal együtt ma utoljára az Urániában. Előadások 5—8 óráig.

Péntektől Harry Piel főszereplésével Hava-sok fia.

Halálkerék, anti-tudráma ma utoljára az Apellóban.

Péntek este dráma a zsidók életéből 6 felvonásban péntek—szombat—vasárnap az Apellóban.

TESTEDRES

A bajnokság állása

A keleti kerület futballbajnoksága teljesen nyílt, a bajnoki sorrend annyira össze van kuszálva, hogy nehéz belőle kigazdósítani. Legjobb az eddig vesztett pontok világítják meg a helyzetet. A Vasutasnak 5, a DEAC-nak 6 vesztett pontja van, ezek a legkomolyabb jelöltek a bajnokságnak. A N. TVE és DKASE 7—7 vesztett ponttal rendelkeznek, míg a DMTK 9, DTE 10 Nviregyházi Törökves 13, Kisvárdai SE 15, a DMTE 24 vesztési ponttal dicsekedik. A bajnokság állása a következő:

	Játszott	Vyert	Erdőnellen	Vesztett	Adott gólt	Kapott gólt	Pontszám
1. DVSC	12	8	3	1	30	10	19
2. N. TVE	11	6	3	2	26	10	15
3. DKASE	11	6	3	2	18	9	15
4. DMTK	11	6	1	4	13	14	13
5. DEAC	9	5	2	2	21	11	12
6. DTE	10	4	2	4	23	11	10
7. Nv. Törökves	10	3	1	6	18	25	7
8. KSE	11	1	3	6	14	11	5
9. DMTE	12	—	—	12	5	70	0

Keltős bajnoki mérkőzés lesz vasárnap a Diószegi-úti Vasutaspályán, mindkettő elsőrangú sporteseményt ígér. A bajnokság két legkomolyabb jelöltje, a DEAC a DVSC-vel játszik, míg előzőleg a DTE a DMTK-val kezd a bajnoki pontokért. Délutáni az ifjúsági csapatok találkozóinak. A mérkőzéseket igen nagy érdek ödés előzi meg.

A debreceni gazdaság Magyaróvárról. A főiskolai sportszövetség április 28. és 29. én, szombaton és vasárnap tartja a főiskolai vívóbajnokságot Magyaróvárról s ugyanakkor rendezik meg az országos gazdaság vívóbajnokságot is. A debreceni gazdaságok szorgalmasan készülnek a versenyre s remélik, hogy sikeresen állják meg a helyüket. A vívóversenyen részt vesznek Kalmár János, Hárter András, Hüttinger András, Pika Zoltán. A gazdaság atlétikai bajnokság május 13-án lesz ugyancsak Magyaróvárról. A debreceni gazdaságok közül 20-an indulnak s tekintve jó formájukat, remény van rá, hogy ismét a debreceni akadémiá kitűnő atlétagárdája viszi el az első díjat, épen úgy, mint tavaly és iméltelen védői lesznek a két miniszteri vandordíjnak is. Az atléták szorgalmasan dolgoznak s Kalmár, Tudja, Pásztor a sikfutásban, Buzinkay, Kovács a súlydobásban mutatnak jó formát. Winkler csak most áll tréningbe, de közelesen 175 körül fog ugrani.

Tisztítassa ruháit Wacha Róbert gyári vállalatnál Simonffy-u. 55.

NYUGODTABB A TERMÉNYPIAC

Nyugodtabb a terménypiac

A budapesti terménypiacon az utóbbi napokban a hangulat meglehetősen nyugodt volt, annak ellenére, hogy a korona megítélése a nemzetközi piacokon egy árnyalattal kedvezőtlenebb volt. Ugyilátszik, a spekuláció, amely az értéktözsdeiről a terménypiacra is átcsapott,

a világpiacon paritása felé hajtott gabonaárak mellett elvesztette lábát a ta-

lajt, hogy ismét az árkereskedelem egy más pontján verhesen győzött. A nemzetközi gabonapiacok közül Chicagóban tegnap a buza árfolyama elérte eddigi legmagasabb jegyzését, amennyiben mmként 11:88 hollandi forinttal jegyezték. A berlini terménypiacon ezzel szemben a tegnap délutáni szilárd irányzat után ma tartózkodó hangulat került felszínre, úgy hogy a gabonárakban jelentékeny arimorzsolódás következett be.

A berlini devizapiac

az irányzat ugyancsak szilárdulásra hajlott és a dollar tegnap 30—125 markás zartati árfolyamáról 31000 markára emelkedett, amit azonban a birodalmi bank deviza leadásai kiegyenlítették, sőt a dollar árfolyamára meglehetősen lanyhitólag hatottak. A berlini és bécsi értékpapír magánforgalom mindvégig az üzlettelenség jegyében folyt le.

Kedvezményes vasúti jegy az árumintavásárra. A Kereskedelmi és Iparkamara érdekltsége tudomására hozza, hogy a Budapestén május 19—28. napjain tartandó árumintavásárra utazók részére a félúru vasúti jegy váltására jogosító igazolvány a kamarához megerkezett. Ez az igazolvány háromféle kedvezményt nyújt és pedig: félúru vasúti jegy váltására jogosító, a kiállítás területére külön díj nélküli belépőjegyül szolgál és lakásra igénybejelentést is tartalmaz. E vásári igazolvány ára, kezelési és kiállítási díja 1000 K személyenként. Azok a kereskedők és iparosok, kik erre igényt tartanak, azt hétköznapokon délelőtt fel 12 és fél 2 óra között a kamara 3 as számú szobájában megkaphatják. A mielőbbi jelentés azért kívánatos, mert csekély számú vásári igazolvány érkezett s amennyiben ez kevésnek bizonyulna, a kamarának még módjában álljon a szükségletnek megfelelő mennyiségről gondoskodni. A vasár területe ez evben is szabad raktáriá minősített, a vásárra küldött és el nem adott áruk díjmentes visszaállításra engedélyeztetett. Bővebb tájékozódás a kamaránál szerezhető.

A kincstár számára való dohánytermelés nagy jövedelmezősége.

Illetékes helyről nyert értesülésünk szerint a kincstár számára való dohánytermelés az 1923. évre megállapított árak magas volta folytán most már elérte a békebeli jövedelmezőséget. A beváltandó idei dohány árait ugyanis buza valutában állapították meg és pedig akként, hogy a dohány ára a buza árához igazodik, ami azt jelenti, hogy egy mázsa dohány a mai buza árat véve alapul 50—75.000 korona. Ha most már csak holdankénti 6 mázsa dohány termést számítunk, egy hold dohányföld bevétele 300—450.000 koronát jelent. Ezenkívül a dohánytermelők kát. holdanként 30.000 korona dohányelőleget is kaphatnak és pedig kamatmentesen. A dohánytermeléssel tehát újra érdemes foglalkozni s jól teszik gazdáink, ha azt minél szélesebb körben felkarolják annál is inkább, mert a dohányexport legjobb valutajavító eszközünk.

Légi forgalom. A Kereskedelmi és Iparkamara ezuton hozza érdekltsége tudomására, hogy a Paris—Budapest—Konstantinápolyi Légi forgalmi Társaság prospectusa a kamaránál megtekinthető.

Méncsikó vásárlás. A városi tanács a Debreceni M. Kir. Méntelep vezetősége megkeresése folytán közli, hogy az állam részére történő tavaszi méncsikó vásárlás az állami méntelep előtti téren f. évi május hó 1-én fog megtartatni. Ezen alkalommal azon eladásra szánt méncsikók is bemutatathatók, amelyeket annak idején nem jelentettek be.

Mielőtt vásárolna nézze meg Piac 67. Hajdusági férfi és fiuruha áruház kirakatjait. Vármegyeház kapujával szemben

TÜZSŐDÉ

Magyar korona: 10¹/₂ Zürichi zárlat

Berlin 180, Hollandia 214¹/₂, Newyork 548¹/₂, London 2551, Páris 3730, Milano 2717¹/₂, Prága 1636, Budapest 10¹/₂, Belgrád 560, Varsó 112¹/₂, Bécs 77¹/₂, Szófia 400.

Devizaközp. hiv. ár.

Angol font 2325-2385, márka 16¹/₂-18¹/₂, líra 252-62, Prága szokol 149-55, osztr. korona 70-35, dollár 5010-5160, lei 25-27, Belgrád dinár 51-53, francia frank 344¹/₂-54.

Terménytőzsde zárlat

Az árak nagyjából változatlanok maradtak, csak a búzában mutatkozott némi elenkéség, a budapesti malomok vásárlásai következtében.

Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavidéki 2750-750, egyéb 27300-500, 78 kilós tiszavidéki 27750-8000, egyéb 27500-750, rozs 1700-1750, tak. árpa 14000-14500, sóárpa 15000-16000, zab 15750-16000, tengeri 14000-14500, korpa 8100-200, lucerna 800-1000.

Ferencvárosi sertésjelentés

Nyíltvásárra felhajtás 532 sertés, — süldő, melyekből 47 sertés ma adt eladatlant. Árak: zsirsertés öreg l. r. 1220-280, fiatal közép 1200-240, könnyű 1020-300, süldő —. Vidékre élve elszállítottak 13 darabot.

Vágóhídi zártvásárra felhajtás 2 sertés, amely elkelt.

Árak: zsirsertés fiatal könnyű 1050. A vásár érék volt, mivel a gyenge felhajtás miatt jobb kereslet mutatkozott.

Zürichi esti magánforgalom

Berlin 181, Hollandia 214¹/₂, Newyork 548, London 2548, Páris 3720, Milano 2712¹/₂, Prága 1632¹/₂, Budapest 10¹/₂, Belgrád 560, Varsó 114, Bécs 77¹/₂, osztrák bélyegzett 77¹/₂ Szófia 4.

REGÉNY
Tóth tizedes kiralysága
IRTA GYULA DIÁK
(Folytatás) 44

— No, akárhogy is vót, egyben hibásak vótunk. Hogy nem lúttunk az őzek után. Jó lett vóna egy kis őzpecsenye a bakac-aládnak — tejezte be Kónya a pört.

— Oszti a lövést még Luczka is meghallotta vóna a muszka. Iszen az erdőbe tiszter erősebben hallszik a lövés — tetto hozza az örvözető. — Hanem inkább indujjunk, még egy kicsit előremenünk. — De őtkor aztán hátra-arcot csinálunk, mer különben éjjelre sem érünk haza. Mán pedig a tizedes ur aszonta, hogy estére otthon legyünk. Továbbmentek. Muszkanak még híét sem látták.

Errefelé már több vadat láttak, Kónya föl is kapta fegyverét egy nyulra, de Molnár még a lövés előtt leütötte a puskát.

— Bolond! Mondom, hogy no löjj! Nem tudhattuk, hogy mi van előttünk.

— Sohse les belüled geremalis, ősem — sajalkozott nagy sóhaj-tással a cigány — mer' a fejibe van a hiba. Megmondtuk az örvözető urral, hogy nem szabad löni de te sag nem akarod elhinni.

Öt óraker megállottak. Az erdő végtelenül terült el előttük és semmi jele annak, hogy vége szakadna.

— No akkor gyérünk haza legények.

Sebes léptekkel igyekeztek hazafelé. Minthogy most már figyelni nem kellett, jóval gyorsabban haladtak. Félnyelcra járhatott az idő, mikor elérték azt a részt, ahol a talaj süppedni kezdett.

Innét bizony már nagy ügyvel-bajjal jutottak előre, de 9 óraker mégis az erdő szélén állottak, szem-

ben a podlazi szigettel. Hosszas keresés után akadtak rá csónakukra, mert avval reggel olyan mélyen mentek befelé az erdő mocsarai, hogy most jókora darabot kellett visszafelé jönnök a ragadós, cupogó sárban.

De hát végül az is megvolt s éj-fél előtt kikötöttek a szigeten.

A falu már aludt, hanem a magyarok még ébren voltak a tűz körül. Várták a járdókat

— No jószerecsével gyöttök-e? fogadta őket a tizedes.

— Ameddig elértünk, se hite, se hamva a muszkanak. Öt óráig mentünk előre, de az erdő még azontul is tart. Ugy látszik nincs annak vége csak tan a Kárpitokban.

— Embert nem láttatok?

— Még nyomát se!

A tizedes elgondolkozott.

Molnár meg csöndesen folytatta: — Nem jár arra még a betyar sem. Katonáság még eppenséggel jobban teszi ha elkerüli.

(Folyt. köv.)

Kiadja: Hajdúföld Lapkiadó Vállalat.

A szabadalmazott „Aster“-esszenciák

számos esetben sikerrel bevált háziszerek minden méregtelen hatású anyagot koncentráltan megkötve foglalnak s minden speciálitást fölöslegessé tesznek.

Alpha: étvágytalan-ág, gyomorhurut, véréngesség, sápkór, májbaj, gyöngesség, lesóványodás.

Béta: tüdőbaj, légesöhurut, asztma.

Gamma: rheuma (csusz), köszvény, vesebaj, szívbjaj.

Delta: székrekedés és az ezzel összefüggő bajok.

Epsilon: béihurut, cukorbjaj.

Zeta: vérébaj, görvélykór.

Eta: érelmeszesedés, ideggyöngesség, ki-merültség.

Theta: meghülésből eredő bajok.

Breho-kenőcs: rheuma* (csusz), köszvény, szurások, fájdalmai, fagyások, gyuladósos daganatok.

Geraldine-arckrém: a legfinomabb szé- pitőszerekből áll

Egy készítmény ára 500 korona, a „Béta“ 600 korona.

Megrendelhetők egyelőre csak a fel-találónál, Luzzénsky Alfonz szer- kesztőnél. Ideiglenes iroda: Buda- pest, III, Nád u. 1. sz. a.

Apró hirdetések

A főtér közelében
izlésesen berende- zett ümön bejárati szobát keresek ma- jus hónapra maga- nos ümön részere. Ac mellékes, eset- leg természetben is Ajánlatok „Lukás“ jelíggre

Ézüst koronásokat
magas áron veszek: Timár- u. 11. Tóth.

Művezetésre
jól főző intelligens nőt keres újfehértói birtokos család Cim a kiadóban.

Kegbizható,
tisztá, a háztartás minde- ágában jár- tas gazdasszonyt ke- resek debreceni ház- tartásom vezetésére. Cim a kiadóban.

Voszek használt
jókarban lévő könyv- állványt (etager). Cim a kiadóban.

Jókarban lévő
2 db keményfa ág- y- 1 ruhaszekrény, 1 asztal jutányos ár- ban eladó. Kállai, Boeska- t- é 5.

Piac- utcán
vagy ebbe torkoló utcák valamelyiké- ben, a Piac- utcához közel két uri ember házi ebéd és vasora kosztot keres. Ki- főzésre nem reflek- tálunk. Ajánlatok ár- megjelölésével a köz- lemezési mi- niszt- r kirendeltsé- gének címére kérjük.

Eladó
teljesen új női 37-es félbarna cipő. Cim a kiadóban.

Tíz heklő
kifűző homoki bor olesó áron eladó. Ertekezhetni Bur- gondia- utca 5. sz. a. d. u. 2-4 óra között

Deák és Dr. Ordódy bankház

Andrássy-uti fiók Budapest, VI. Andrássy-ut 16.

osztálysorsjegy főarúsító

Legnagyobb nyeresemény szerencsés esetben	25 millió
Jutalom	15 millió
Főnyeresemény	10 millió
	5 millió
	2 millió
	1 millió stb.

Rendelések lev. lapon vagy postautalványon!

Női és férfi kalapátalakít- tások legszebben készülnek Széll György-nél
Piac-utca 63. Telefon 11-11.

PARFÜMÖK - PIPERE SZAPPANOK
Kölniszeszek, Arc- és kézkrémek, Fogpaszták, Fogkefék, kótszerek stb. legolcsóbban beszerezhetők a
KORZÓ DROGUERIÁBAN Piac-utca 42. ☐☐
Telefon 14-80 ☐☐

Kátrány fedőlemez
Bészler és Dávid vaskereskedésben a Kossuth szobor mellett Tulajdonos: DÁVID JAKAB.

RÁBA szekérkerék vasalva elpusztíthatatlan!
Álladó raktár RIESZ HENRIK kocsigyár DEBRECEN

Poloskairtást
vállal felelősség mellett a m. kir. szabadalmi hiv. által kipróbált és a szabadalmi bíróság által jóváhagyott törv. védett gázfejlesztő gyertyával
Ráthonyi Gábor szabadalm. féregirtó
Debrecen, Széchenyi-utca 40.
Vidéki levelekre azonnal válaszol vagy kiutazik. Szabadalm. poloskairtószert kapható.

Nehéz az élet!
Jó ruhába járni gondot ad, VÉGREZ olesón beszerezni tessék menni, hol kevésbé használt uri ruhák- adása vétele és alkalmi ruhák kölcsönzése Vár- utca Z. sz. (Z- medével szemben.)

Elsőrendű étkezésre burgonya 25 kilója
Központi éléstárban Apollo mozival szemben Miklós-utca 2. sz.

Horganyozott tetőlemez
Rudvasak, Tengely, Kerítésfo- nat, Permetezők és egyéb tavaszi gazdasági cikkek ::
SESZTINA LAJOS vasüzletében kaphatók.

Új cipő műhely!
Varga-utca 11.
hol a legkényesebb izléseket kielégítve dolgozom. Kérem a rendelő közönség szíves pártfogását.
SZIBREK FERENCZ uri és női cipész.

Bécsi női kalapújdonságok
megérkeztek. — Átalakítások formálások és festések modellek után rövid idő alatt készülnek
Kohn Helén kalapszalónjában Piac-utca 70. sz.